

*ject of the research. The **subject** of the research is their peculiarities with specific emphasis on their structure. The **aim** of the research is to determine the place of English hipponyms in the field of onomastics. It was set that it is impossible to study hipponyms excluding extralinguistic factors. Thus, the basic rules and restrictions of horse naming were outlined. As a result, eight grammatical forms of Racehorse Names were singled out and identified as most common. The **findings** of the present article allowed to clame the uniqueness of hipponyms, as in the investigated area we deal with the virtually unlimited system of horse names. To complete the research, descriptive and structural **methods** were used extensively. These methods allow describing structure of hipponyms. The **results** of the research are of value to further development and modernization of onomastics.*

Key words: *zoonym, hipponym, hipponymics, hipponymicon, onomastic space.*

УДК 81'373.231:165.194(043.3)

БЄЛІЦЬКА Євгенія Миколаївна

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри германської філології

Горлівського інституту іноземних мов

Державного вищого навчального закладу

«Донбаський державний педагогічний університет»,

Василя Першина, 24, Бахмут, 84501, Україна;

+ 38 050 2102959; e-mail: belitskay@yahoo.com;

ORCID ID: 0000–0002–3221–9846

ВИКОРИСТАННЯ КВАЛІ-СТРУКТУР ДЛЯ СЕМАНТИЧНОГО ОПИСУ ПРОПРІАЛЬНИХ ОДИНИЦЬ МОВИ

Анотація. *Статтю присвячено аналізу теорії генеративного лексикону для репрезентації знання про власні назви. **Актуальність** визначається відсутністю вирішення проблеми формалізації семантики власних назв. **Мета** статті полягає у з'ясуванні можливостей теорії генеративного лексикону для семантичного опису онімів. У роботі використаний **метод** дистрибутивного аналізу корпусів природних мов. Встановлено, що у більшості контекстів на семантичному рівні власна назва Галя асоційована з двома типами подій: встановленням контакту з унікалізованою особою та актом надання імені, що інкорпорується у семантичну архітектуру власної назви. **Формальна***

квалія, яка передає інформацію про таксономію об'єкта Галя є двоїстою: це типи «власна назва» і «унікалізований об'єкт, з яким встановлюється контакт». З'ясовано, що когнітивно значущими елементами конститутивної квалія слова Галя є формальна та змістовна асоційованість на рівні «частина — ціле» із власною назвою Галя і унікалізованим об'єктом, що реалізується на рівні граматичного варіювання: вираховуваність/невираховуваність, визначеність/невизначеність. Телічна квалія, що передає інформацію про мету та/або функцію об'єкта Галя, реалізується у систематичних контекстах, де власна назва обговорюється як спосіб встановлення контакту, а також контекстах акту іменування. Визначено, що з погляду агентивної квалія гіпокористика Галя належить до природних об'єктів, проте оброблених у соціально-культурних умовах функціонування. Подальший напрямок дослідження може стосуватися використання теорії для представлення знань про власні назви різних класів у семантичному лексиконі.

Ключові слова: власна назва, генеративний лексикон, квалія-структура, структура події, семантика.

Сучасна наука шукає оптимальні механізми для репрезентації значення слів природної мови. Це є особливо значущим для власних назв, оскільки традиційні концепції значення, які представляють його у вигляді жорстко фіксованих смислів, не пояснюють проблем поліреферентності, тезойменності, категорійної віднесеності онімного знака. Тож **актуальність** проблеми визначається аналізом можливостей концепції генеративного лексикону Дж. Пастеховські [13] для семантичного аналізу власних назв. **Наукова новизна** дослідження полягає у спробі системного аналізу пропріальних одиниць мови в термінах квалія-структури.

Мета статті полягає у з'ясуванні можливостей теорії генеративного лексикону і — вужче — квалія-структур для семантичного опису пропріальних одиниць мови. **Об'єктом** дослідження стали контексти з онімами з української, російської, англійської мов. **Предметом** дослідження стала власна назва «Галя». **Матеріалом** для дослідження стали контексти з власними назвами, взяті з національних корпусів української [12], російської [6] та англійської мов [8], мережі Інтернет [7; 10].

У широкому смислі теорія Дж. Пастеховські протиставляє традиційному переліку смислів формалізовану семантичну архітектуру, яка враховує ті контекстні модуляції значення, що є систематичними

та впливають на синтаксичну поведінку одиниць. З погляду генеративного лексикону значення (у тому числі і так зване енциклопедичне) має враховуватись у семантичному описі, якщо воно впливає на поведінку слова у мовному висловлюванні. Як наслідок, у теорії Дж. Пастеховські семантична схожість виводиться з контекстуальної схожості мовних одиниць, а семантична модель будується на підставі і власне семантичних характеристик одиниці (лінгвістичної онтології), і семантичної композиції. Головним **методом** теорії є дистрибутивний аналіз корпусів природних мов, а також принципи інтерференції щодо інтерпретації висловлювань.

Теорія генеративного лексикону базується на чотирьох складових:

1. Структури лексичних типів, що ґрунтується на онтологічно-протиставленні природних типів об'єктів світу (як-от «каміння», «небо» тощо) артефактним (наприклад, «стілець»).
2. Аргументної структури, що визначає число та природу аргументів предикату.
3. Структури події, що явно або приховано міститься у семантичній структурі слова.
4. Структури квалія (власне смислової структури).

Кожен з аспектів лексикону є важливим для побудови лінгвістичної семантичної моделі, проте в цій роботі головну увагу буде зосереджено на структурі події та квалія-структурі.

Чотири типи квалія — формальна (таксономія об'єкта), конститутивна (матеріал об'єкта та його складові), телічна (функція/мета об'єкта), агентивна (походження об'єкта) — передають різні властивості об'єкта, які мають своє відбиття у мові. Іншими словами, кожна квалія вказує на один з аспектів значення слова, який визначається на підставі відношень між концептом, що виражений словом, і тими концептами, що це слово породжує. Так, слово *Peter* у контекстах англійської мови представлене як власна назва — частина національного ономастикону (*Peter is a nice name*), лінгвістична складова акту надання імені (*He is called / named Peter*), спосіб звертання до унікалізованого об'єкта у специфічній соціально та культурно зумовленій ситуації (*-Peter!*), спосіб представлення унікалізованого об'єкта у наративі (*Peter was silent, She will visit Peter* тощо), спосіб специфічної характеристики особи (*The Peter Pan Of Pop (The Daily Mirror)*) тощо. З погляду теорії генеративного лексикону завданням лінгвістичного

аналізу є встановлення типової приналежності власної назви *Peter*, з'ясування її можливостей як аргументу, структури події, яка явно чи приховано втілена у структуру значення, а також кваліа (смыслової) структури. Кваліа-структура вивчає, яким чином значення слова може бути узгоджене з іншими значеннями в межах контекстного варіювання.

Наведемо деякі контексти із власною назвою *Галя*, що були обрані з корпусів близькоспоріднених української та російської мов для пояснення формалізації семантики оніма. З огляду на брак місця з вибірки вилучені контексти із дублюючим смыслом:

Українська мова:

1. — *Галю*, я, здається, хворий (Ю. Андрухович).
2. Та хуторяночка звалась *Галею*, а прозивалась Масюківною (І. Нечуй-Левицький).
3. У нас дівчат називали *Гаями*, *Марусями*, *Настями*... (В. Нестайко).
4. Її звали якось геть просто: чи то *Галя*, чи то *Наталя*... (Л. Дереш).
5. *Галина Степанівна*, котру і на роботі, і у дворі звали всі *Галею* чи *Галочкою*, може, за простоту, а може, тому, що була вона щупленька, немов школярка, так і відрекомендувалася (В. Близнець).
6. — Анастасіє Георгіївно, я вам не *Галя* (Є. Кононенко).
7. Я — *Галя* (С. Тельнюк).
8. Тепер будеш козачка *Галя* Галалайчиха! — гордо пояснив їй смисл нового життя козак Галалай (В. Юдов).
9. З вами говорить *Галя* з Гірничого (Є. Кононенко).
10. Його рідна сестра *Галя*! (І. Багрянний).
11. Нормальна така собі людина, не важливо, чи то президент, чи то баба *Галя* з сусіднього під'їзду (О. Вергеліс).
12. Гукнула висока *Галя* з блакитними баньками карих очей (В. Винниченко).
13. *Галя* помахала Андрієві рукою (І. Багрянний).
14. Поштарка *Галя* розплющила очі, сіла на землі (Люко Дашвар (І. Чернова)).
15. Нині любима народом «*Галя*» (статуя на майдані Незалежності в Києві. — Є. Б.) як символ незалежної української жінки (Г. Пароваткіна).

Російська мова:

16. Понял, что это и есть *Галя*, хотя седая грузная старуха выглядела даже рядом с сильно постаревшим за эти месяцы Олейником бабушкой (А. Кабаков).

17. А на возу, среди мешков пеньки, полотна либо арбузов и дынь, пышнее всякой дыни какая-нибудь Оксана или *Галя*, чернобровая, смуглолицая краля, с яркими лентами в густых косах, в венке из полевых цветов... (В. Авенаріус).

18. Меня зовут вообще-то *Галя*, — говорит девка. — «Коха» — это моя кличка... *Галя*-Коха смеется (Е. Лимонов).

19. *Галя*-библиотекар, оставив свой новый дом, бежит помогать матери (Е. Матоніна).

20. Ее тут и прозвали — «*Галя*-японка» (П. Краснов).

21. — Сейчас тебе будет *Галя*, — пообещал доктор и впорол ему Галю, то есть галоперидол (О. Смирнов).

22. В магазинах ровный спрос был на ткань «*Галя* и Султан» — абстрактный рисунок, посвященный дружбе украинского и узбекского народов (А. Найман).

23. Такова она, например, в рассказах Ивана Бунина, этого преданного певца страсти («*Руся*», «*Галя* Ганская», «Весной в Иудее», «Три рубля», «Чистый понедельник») (О. Михайлов).

24. — *Галя-Галя!* — кричал он со двора ... и галка отзывалась из комнаты неистовым «кар!» (В. Панова).

При розгляді запропонованих вживань привертає увагу той факт, що у більшості контекстів власна назва *Галя* актуалізує, принаймні, два типи подій:

1) Подія встановлення контакту (у цій роботі пропонується назва — вокативна подія);

2) Подія надання імені (у цій роботі — номінативна подія), — які відповідають меті існування власних назв у мові — встановлення контакту з унікалізованим об'єктом (прототипово — особою) (контексти 1, 6, 9–11, 16–20, 24) тим ім'ям, яке унікалізований об'єкт отримав у результаті акту надання імені (контексти 2–5, 8, 18, 20, 23) (див. про це [2]). Зокрема, інформація про подію звертання, яка експлікована у контекстах (1) та (24), імпліцитно представлена у решті зазначених вище контекстах. Тож структура події має бути відображена у семантичному описі власної назви. До речі, такий підхід узгоджу-

ється з думкою Н. Д. Арутюнової про те, що власні назви приховують за собою одиничну подію [1, с. 144]. У протилежному випадку неможливо пояснити смислове навантаження антропоніма у контексті (6) із формальним металінгвістичним запереченням, що стосується регістра спілкування між конкретними мовцем і слухачем. У висловлюваннях такого типу експлікується фокусна частина попереднього (вокативного) висловлювання, коли відбувається референція до лінгвістичного об'єкту *Галя*.

Друга подія — набуття унікалізованим об'єктом імені — експліцитно (2, 3, 4, 5, 8, 18, 20) або імпліцитно (7, 9, 10, 12–17, 22, 23) асоційована з власною назвою. Тож контексти «какая-нибудь Оксана или *Галя*» (17), «это и есть *Галя*» (16), «Я — *Галя*» (7), «*Галя* з Гірничого» (9), «сестра *Галя*» (10), «баба *Галя*» (11), «висока *Галя* з блакитними бальками карих очей» (12), «*Галя*» (15), «поштарка *Галя*» (14), «*Галя* и Султан» (22), «*Галя* Ганская» (23) містять референцію до акту іменування.

Таким чином, можна стверджувати, що інформація про вokatивну та номінативну події, оскільки вона реалізується через систематичні смисли у поданих контекстах, має бути узгоджена із семантичною архітектурою власної назви.

Формальна квалія слова *Галя*, яка передає інформацію про його таксономію, зважаючи на зазначені вище події, інтегровані у семантичну структуру оніма, є двоїстою. Перший очевидний класифікаційний тип, до якого входить слово *Галя* — це «власна назва». Тут лема *Галя* — одиниця національного ономастикону. Наявність такого типу відношень реалізується у контекстах (4): дівчат називали *Галями*, Марусями, Настями...; (6) какая-нибудь Оксана или *Галя*. Друга таксономія — «унікалізований об'єкт, з яким встановлюється контакт» — реалізується контекстами з експлікованою або імплікованою вokatивною подією.

Точне визначення формальної квалія є одним з найголовніших питань семантичного опису в рамках теорії генеративного лексикону. Об'єктивна наявність двох таксономій дає можливість трактувати власну назву як спосіб номінації об'єкта із складним типом (дот-об'єкт). Такий підхід є способом вирішення однієї з ключових проблем теоретичної ономастики, яку свого часу озвучив Л. Вітгенштейн: «Значення імені не слід змішувати з носієм імені. Коли помирає

пан N, то кажуть, що вмирає носій даного імені, але не його значення. Знак має значення, навіть якщо його носій припинив існувати» [3, с. 249]. Контекстову складову нерозмежування імені та його носія зазначав С. Кріпке: «<> у недбалому розмовному мовленні часто плутають використання і згадування, коли замість висловлення факту, що хтось, можливо, був названий... *Аристотелем*, кажуть «Він, можливо, був *Аристотелем*» [11, с. 62]. Тож кріпкіанські використання і згадування можуть бути пояснені не як результат інтерференції думок про ім'я та його носія, а як об'єктивно закладена у семантику пропріальної одиниці подвійна таксономія його об'єкта.

Важливо, що контекст «Він був *Аристотелем*», так само як і «Я — *Галя*» (7), важко інтерпретувати у логічних конструктах традиційної семантики. Свого часу О. Ф. Лосев справедливо зазначив, що логіка мало пояснює мову [5, с. 24]. Ю. М. Лотман і Б. А. Успенський вказали, що «<> загальне значення власної назви у її граничній абстракції зводиться до міфа. Саме у сфері власних назв виникає то ототожнення слова і денотата, що є настільки характерним для міфологічних уявлень» [4, с. 62–63]. Як наслідок, контексти з предикативним використанням власної назви із дієсловами *бути* та *назвати* (*звати* і под.) мають уважатися такими, що належить до різних таксономій.

Класифікаційна приналежність власної назви у межах формальної квалія може бути розглянута як кластер характерних рис. Тож крім базової лексичної категорії «власна назва» слово *Галя* може бути віднесено до класифікацій більш низьких рівнів: «жіноче ім'я», «жіноче ім'я українського/російського ономастикону», «гіпокористика» тощо. Відповідно, класифікаційна ознака «унікалізований об'єкт» передбачає можливість розгляду на рівні «унікалізована особа», «унікалізована особа жіночої статі» тощо, що має своє стабільне відбиття у контекстах. Зокрема, таксономія «унікалізований об'єкт» реалізована у більшості контекстів як «унікалізована особа жіночої статі», але також як «унікалізована тварина» (контекст 24), «унікалізована річ (статуя)» (15), «унікалізований художній твір» (контекст 23), «унікалізована тканина» (контекст 22), «унікалізований медичний препарат» (контекст 21) з відповідною позицією слова в ієрархії типів. Тут, зокрема, простежується важливий параметр розгляду дистрибуції, коли частотність використання може продемонструвати, де закінчується власне лексична структура і починається контекст.

Конститутивна квалія асоціюється з тим, що є всередині об'єкта (його матеріал, відношення «частина — ціле»). Найбільш складним є визначення того, що саме може вважатися частиною. Зараз загально-прийнятною є думка, що частини мають існувати у дискурсі як індивідуальні елементи, тобто мати функціональний внесок до інтерпретації. Іншими словами, частини мають бути когнітивно значущими і зумовленими лексично. Тобто якщо мова регулярно пропонує доступ до компонентних частин словесного значення, вони можуть вважатися складовою лексичної семантики слова.

При безпосередньому дослідженні дистрибуції слова у національних корпусах української і російської мов було з'ясовано, що слово *Галя* може інтерпретуватися як *Галя* — частина власної назви «*Галя*». З іншого боку, *Галя* у формальній квалія інтерпретується як унікалізований об'єкт із складною структурою (дот-об'єкт). «З одного боку, людина концептуалізується як фізичний об'єкт... З іншого боку, людина одночасно концептуалізується як розум, «Я», душа, частини якого — бажання, пам'ять, розуміння, соціальні ролі, права та обов'язки» [9, с. 14]. Ці типи конститутивної квалія мають різні характеристики на рівні граматики, що реалізується у дихотоміях: вираховуваність/невираховуваність, визначеність/невизначеність і має відбиття у контекстах (3, 17), протиставлених контекстам (1, 2, 5–8, 13, 15, 16, 18, 21–24). У випадку вирішення систематичної полісемії, що ґрунтується на формальній та конститутивній квалія, як композиції із залученням двох типів об'єктів (coercion), контексти передбачають залучення додаткових елементів для уточнення смислу, що бачимо в контекстах (8, 10, 11, 14 (апозитивні констукції), 9, 12 (атрибутивні констукції)).

Процес нав'язування (coercion) на рівні типу спостерігається у випадку, коли конститутивна квалія «*Галя* — частина власної назви «*Галя*»» входить у взаємодію з іншою — унікалізований дот-об'єкт. Цей процес експлікується у численних контекстах «іменників», наприклад: «Я зимняя Галина, потому суровая, требовательна и к себе тоже, как и сказано люблю чистоту и порядок, не требую подчинения мужа. Назвали *Галей*, потому, что родилась черная» [6]. Нав'язування на рівні типу спостерігається і при зумовленому соціально-культурними законами зв'язку власної назви *Галя* з антропонімічними формулами *Галина*, *Галина Степанівна*, *Галя Галайчиха*, *Галя Масюківна*. Тут важливо також, що «міфологічний світ (Власної назви. — Є. Б.)

є значною мірою ієрархічним у семантично-ціннісному плані, ...розчленованим на частини, нарешті, однократність речей не заважає міфологічній свідомості розглядати... абсолютно різні з погляду неміфологічного мислення речі як одну» [4, с. 60], що, власне, і проявляється у контекстах (2, 5, 8).

Телічна квалія передає інформацію про мету та/або функцію об'єкта — діяльність, у яку включений об'єкт, позначений словом. Коли діяльність виконана, головна мета об'єкта має бути задоволена. Головною функцією власної назви, з огляду на визначені вище формальну і конститутивну квалія, є встановлення контакту з унікалізованою особою іменем, набутим у акті іменування. Іншими словами, у контекстах має відбиватися інформація про те, наскільки власна назва добре чи погано виконує цю функцію. Численні форуми, де обговорюються імена людей, пропонують чимало таких контекстів, наприклад: «Она сама себя называет Галкой, а *Галя* совсем по-другому звучит» [8].

Головною функцією об'єкта «унікалізована особа» (дот-об'єкт) є численні дії, які вона виконує. Обсяг статті не дозволяє перелічити всі можливі контексти, що включають дії з дихання, чуття, мислення, пересування тощо. У поданих у роботі контекстах реалізовані функції ідентифікації (і диференціації) спорідненості, професії, соціального статусу, які передаються конструкціями «сестра *Галя*» (10), «поштарка *Галя*» (14), «баба *Галя*» (11).

Розгляд у межах телічної квалія дає ресурс для пояснення систематичної метонімії типу: слухати *Галю* (спів), читати *Галю* (твір) тощо. Як видається, ці смисли формуються у межах телічної квалія як асоційовані з формальною та конститутивною квалія об'єкта «унікалізована особа» (дот-об'єкт).

Агентивна квалія передає інформацію про походження об'єкта, його «спосіб входження у буття». Зважаючи на встановлені формальну, конститутивну, телічну квалія, можна стверджувати, що у межах класифікаційного типу «власна назва» гіпокористика *Галя* належить до природних об'єктів, проте оброблених у соціально-культурних умовах функціонування. Іншими словами, власна назва *Галя* є об'єктом із складною структурою (дот-об'єктом). Класифікаційний тип «унікалізований об'єкт» (особа) також є дот-об'єктом.

Отже, квалія-структура власної назви *Галя* схематично може бути представлена наступним чином:

Галя

QUALIA =	F = власна назва * унікалізований об'єкт
	C = форма/зміст власної назви * складові унікалізованого об'єкту
	T = встановлення контакту / номінація / ідентифікація / характеристикація / диференціація / соціалізація // функції унікалізованого об'єкта
	A = природний об'єкт/артефакт * природний об'єкт /артефакт

Таким чином, використання теорії генеративного лексикону є дуже перспективним теоретичним та методологічним ресурсом для презентації власних назв як лінгвістичних феноменів. Подальший напрямок дослідження може стосуватися використання теорії полів кваліа-структури, процедури нав'язування (coercion), лінгвістичного наслідування для представлення знань про власні назви різних класів у семантичному лексиконі. Розгляд зміни типу об'єкта як перетворення аргументу через телічні та агентивні поля, який у традиційних концепціях розглядається як асоціативні відносини за суміжністю та схожістю, є перспективним напрямком розгляду ономастичної метонімії і метафори.

Література

1. Арутюнова Н. Д. Предложение и его смысл: логико-семант. проблемы / Н. Д. Арутюнова. — М.: Наука, 1976. — 383 с.
2. Беліцька Є. М. Пропріальність як рефлекс вокативності / Є. М. Беліцька // Східнослов'янська філологія: зб. наук. праць. Вип.29. — Артемівськ-Бахмут, 2016. — С. 3–11.
3. Витгенштейн Л. Философские исследования / Л. Витгенштейн // Языки как образ мира. — М.: ООО «Издательство АСТ»; СПб.: terra Fantastic, 2003. — С. 220–546.
4. Лотман Ю. М. Миф — имя — культура / Ю. М. Лотман, Б. А. Успенский // Избранные статьи в трех томах. Т. 1: Статьи по семиотике и топологии культуры. — Таллин: Александра, 1992. — С. 59–76.
5. Лосев А. Ф. Знак. Символ. Миф: Труды по языкознанию / А. Ф. Лосев. — М.: Изд-во Моск. ун-та, 1982. — 480 с.

6. Национальный корпус русского языка [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://ruscorpora.ru>.
7. Astromeridian [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.astromeridian.ru/imya/galina>.
8. British National Corpus [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://corpus.byu.edu/bnc/>
9. Jackendoff R. S. *Semantic Structures*. (Current Studies in Linguistics Series; V. 18) // R. S. Jackendoff. — Cambridge MA: MIT Press, 1990. — 322 s.
10. Kidstaff [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://sovet.kidstaff.com.ua/question-1422576-8>.
11. Kripke S. *Naming and necessity* / S. Kripke, Cambridge, Harvard University Press, MA? 1980. — 184 p.
12. Mova.info [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.mova.info/corpus.aspx>
13. Pustejovsky J. *The Generative Lexicon* / J. Pustejovsky. — MIT Press, Cambridge, MA, 1995. — 298 p.

References

1. Arutyunova N. D. (1976) *Sentence and It's Sense: logic and semantic aspects* — Moscow: Nauka, 1976. — 383 p.
2. Bielitska Y. M. (2016) *Properhood as Reflex of Vocativeness: East Slavic Philology: the collection of scientific papers: Vol.29, Artemivsk-Bakhmut, pp.3 – 9*.
3. Wittgenstein L. (2003) *Philological investigations: Languages as the Reflection of the World*, Moscow, StPb, pp. 220–546.
4. Lotman Ju. M., Uspenskiy B. A. (1992) *Myth — Name — Culture: Selection of papers, Vol.I, Tallin, pp.59–76*.
5. Losev A. F. (1982) *Sign. Symbol. Myth: Papers on Linguistics*, Moscow, 480 p.
6. National Corpus of the Russian Language [Electronic resource]. — Access via: <http://ruscorpora.ru>.
7. Astromeridian [Electronic resource]. — Access via: <http://www.astromeridian.ru/imya/galina>.
8. British National Corpus [Electronic resource]. — Access via: <https://corpus.byu.edu/bnc/>
9. Jackendoff R. S. (1990) *Semantic Structures*. (Current Studies in Linguistics Series; V. 18) — Cambridge MA: MIT Press, 1990, 322 pp.
10. Kidstaff [Electronic resource]. — Access via: <https://sovet.kidstaff.com.ua/question-1422576-8>.
11. Kripke S. (1980) *Naming and necessity*, Cambridge, Harvard University Press, MA, 184 p.
12. Mova.info [Electronic resource]. — Access via: <http://www.mova.info/corpus.aspx>
13. Pustejovsky J. (1995) *The Generative Lexicon*, MIT Press, Cambridge, MA, 298 p.

БЕЛИЦКАЯ Евгения Николаевна

кандидат филологических наук, доцент кафедры германской филологии
Горловского института иностранных языков
Государственного высшего учебного заведения
«Донбасский государственный педагогический университет»,
Василия Першина, 24, Бахмут, 84501, Украина;
+ 38 050 2102959; e-mail: belitskay@yahoo.com;
ORCID ID: 0000–0002–3221–9846

Аннотация. Статья посвящена анализу теории генеративного лексикона для репрезентации знания о собственных именах. **Актуальность** определяется отсутствием решения проблемы формализации семантики онимов. **Цель** статьи заключается в выяснении возможностей теории генеративного лексикона для семантического описания онимов. В работе использован **метод** дистрибутивного анализа корпусов естественных языков. Установлено, что в большинстве контекстов на семантическом уровне собственное имя Галя ассоциировано с двумя типами событий: установлением контакта с уникализированным лицом и актом именованя, инкорпорируемым в семантическую архитектуру имени собственного. Формальная квалиа, которая передает информацию о таксономии объекта Галя, является двойственной: это типы «собственное имя» и «уникализированный объект, с которым устанавливается контакт». Выяснено, что когнитивно значимыми элементами конститутивной квалиа слова Галя являются формальная и содержательная ассоциированность на уровне «часть — целое» с собственным именем Галя и уникализированным объектом, что реализуется на уровне грамматического варьирования: исчисляемость/неисчисляемость, определенность/неопределенность. Телическая квалиа, передающая информацию о цели и/или функции объекта Галя, реализуется в систематических контекстах, где собственное имя обсуждается как способ установления контакта, а также контекстах акта именованя. Определено, что с точки зрения агентивной квалиа гипокористика Галя принадлежит к природным объектам, однако обработанным в социально-культурных условиях функционирования. **Дальнейшее направление** исследования может касаться использования теории для представления знаний о собственных именах различных классов в семантическом лексиконе.

Ключевые слова: имя собственное, генеративный лексикон, квалиа-структура, структура события, семантика.

Yevgeniya M. Bielitska

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor of the Chair of Germanic Philology of Horlivka Institute for Foreign Languages of the State Higher Educational Establishment «Donbas State Pedagogical University», Vasyl Pershyn Street, 24, Bakhmut, 84501, Ukraine; + 38 050 2102959; e-mail: belitskay@yahoo.com; ORCID ID: 0000–0002–3221–9846

Summary. *The article is devoted to the analysis of the Generative Lexicon theory for the representation of knowledge about proper names. The **relevance** is determined by the absence of a solution to the problem of formalizing the semantics of onyms. The **purpose** of the article is to elucidate the possibilities of Generative Lexicon theory for the semantic description of onyms. The **method** of distributive analysis of cases of natural languages is used in the paper. The findings show that in most contexts at the semantic level the proper name Galya is associated with two types of events: the establishment of contact with a univalued person and the naming act which are incorporated into the semantic architecture of the proper name. The formal qualia which conveys information about the taxonomy of the object Galya is dual: these are the types «proper name» and «univalued object with who the contact is established». It is found out that the cognitively significant elements of the constitutive qualia of Galya are formally and meaningfully associated as «part-whole» relations within the proper name Galya and the univalued object, which finds its realization at the level of grammatical structure: countability/uncountability, definiteness/ indefiniteness. A telic qualia which conveys information about the purpose and/or function of the object is implemented in systematic contexts where the proper name is discussed as a way to establish contact, as well as the contexts of the name-giving act. It is determined that from the point of view of the agentive qualia Galya belongs to natural objects though processed in socio-cultural conditions of its functioning. The **further research** can concern the use of the Generative Lexicon theory for the representation of proprial knowledge for various classes of names in the semantic lexicon.*

Key words: *proper name, generative lexicon, qualia structure, event structure, semantics.*